

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/277/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3612201152
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3612201152.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Údernícka 5, Bratislava, IČO: 357 248 03, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Údernícka 5, Bratislava, IČO: 366 138 43, proti odporkyni: A. M., narodená XX.XX.XXXX, bytom F. XXX, občianka Slovenskej republiky, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne OZ právna pomoc spotrebiteľom, IČO: 422 472 68, so sídlom Sofijská 13, Košice, zastúpeného advokátom JUDr. Ladislavom Miklušom, Budapeštianska 8, Košice, o zaplatenie 1.277,08 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 27. júna 2012, č. k. 5C/14/2012-49, v senáte jednohlasne, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu v napadnutej časti - výroku o náhrade trov vedľajšieho účastníka, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť náhradu trov odvolacieho konania vedľajšieho účastníka vo výške 15,93 eur, advokátovi JUDr. Ladislavovi Miklušovi, do 3 dní.

odôvodnenie:

Okresný súd v záhlaví uvedeným rozsudkom zamietol návrh navrhovateľa, ktorým uplatnil proti odporkyni nárok na zaplatenie 1.277,08 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 985,82 eur od 24.09.2009 do zaplatenia a náhradu trov konania, a to na základe zmluvy o úvere číslo 1006727694 zo dňa 26.09.2008. Odporkyni náhradu trov konania voči navrhovateľovi nepriznal a napokon navrhovateľovi uložil zaplatiť náhradu trov vedľajšieho účastníka na strane odporkyne vo výške 138,08 eur, ktorú mu uložil zaplatiť zástupcovi vedľajšieho účastníka JUDr. Ladislavovi Miklušovi. V odôvodnení svojho rozsudku uviedol svoje skutkové zistenia, podľa ktorých právny predchodca navrhovateľa GE Money, a.s. a odporkyňa uzavreli zmluvu o úvere zo dňa 26.09.2008, na základe ktorej bol odporkyni poskytnutý úver v sume 985,83 eur (29.699 Sk), ktorý sa odporkyňa zaviazala zaplatiť v 22 splátkach po 58,06 eur (1.749 Sk) mesačne, splatných vždy k 26. dňu v mesiaci, so splatnosťou prvej splátky dňa 26.10.2008. Odporkyňa nesplácala úver riadne a včas, preto v zmysle dojednania v obchodných podmienkach vyhlásil právny predchodca navrhovateľa úver za predčasne splatný dňa 19.02.2009. Po postúpení predmetnej pohľadávky zo zmluvy o úvere na navrhovateľa zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23.09.2009, podal navrhovateľ dňa 29.02.2012 návrh na súd. V dôsledku námietky premlčania nároku navrhovateľa, ktorú uplatnil vedľajší účastník na strane odporkyne, okresný súd posudzoval dôvodnosť uplatnenej námietky premlčania nároku navrhovateľa, a to s ohľadom na zodpovedanie otázky, či na premlčanie je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka.

Predmetom konania bol záväzok odporkyne, ktorý vznikol zo zmluvy o úvere. I keď zmluva o úvere predstavuje tzv. absolútny obchodný záväzkový vzťah (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka), predmetná zmluva je súčasne spotrebiteľskou zmluvou a na odporkyňu je potrebné

hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený zmluvou o úvere je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka) a to cez odkaz podľa ustanovenia § 1 ods. 2 druhá veta Obchodného zákonníka. Podľa názoru súdu uvedený záver vyplýva zo skutočnosti, že tzv. spotrebiteľské zmluvy (i keď sú upravené v Občianskom zákonníku) nepredstavujú osobitný zmluvný typ aplikovateľný len na občianskoprávne vzťahy, naopak príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka je potrebné aplikovať na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ bez ohľadu na to, či ide o občianskoprávny alebo obchodnoprávny vzťah (vyplýva to najmä z toho, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách sú systematicky zaradené vo všeobecnej časti Občianskeho zákonníka a teda nepredstavujú osobitný zmluvný typ zo záväzkovej časti). Preto na právny vzťah navrhovateľa a odporkyne založený zmluvou o úvere aplikoval súd ustanovenia Obchodného zákonníka (čo sa týka konkrétnych práv a povinností) ako aj ustanovenia Občianskeho zákonníka (týkajúce sa spotrebiteľa a spotrebiteľských zmlúv). Z uvedeného podľa názoru súdu vyplýva, že pokiaľ spotrebiteľ vstúpi s podnikateľom do obchodného záväzkového vzťahu, na tento právny vzťah je potrebné aplikovať aj ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak je to pre spotrebiteľa priaznivejšie. Z hľadiska posudzovanej otázky je pre odporkyňu ako spotrebiteľa nepochybne výhodnejšia právna úprava premlčania podľa Občianskeho zákonníka, pretože zakotvuje kratšiu (trojročnú) premlčaciu dobu oproti úprave premlčania v Obchodnom zákonníku. Záver o aplikácii ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní na prejednávajúcu vec plynie podľa názoru súdu z ustanovenia § 266 ods. 5 Obchodného zákonníka ako aj z ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré ukladá na právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, aplikovať tie ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú pre spotrebiteľa priaznivejšie. V zmysle § 54 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka si odporkyňa ako spotrebiteľ nemôže zhoršiť svoje zmluvné postavenie len z dôvodu, že uzavrela zmluvu podľa Obchodného zákonníka. V judikatúre bol prijatý záver, že v prípade občianskoprávneho vzťahu nemôže spotrebiteľ dojednať aplikáciu Obchodného zákonníka, ktorého aplikácia je pre spotrebiteľa nepriaznivejšia (porovnaj rozsudok NS SR sp. zn. 5MCdo/20/2009 zo dňa 25.01.2011). Preto musí platiť aj naopak, že samotným uzavretím zmluvy o úvere ako obchodného záväzkového vzťahu podľa Obchodného zákonníka, ktorého obsah nemohol spotrebiteľ vopred ovplyvniť, sa nemôže tento vzdať výhodnejšej právnej úpravy premlčania podľa Občianskeho zákonníka. Z uvedeného právneho názoru súd v prejednávanej veci pri rozhodovaní vychádzal. Z hľadiska prejednávanej veci právny predchodca navrhovateľa v dôsledku nesplácania jednotlivých dohodnutých splátok úveru vyhlásil celý poskytnutý úver s príslušenstvom za predčasne splatný dňa 19.02.2009. Od tohto dňa začala plynúť premlčacia doba na uplatnenie dlžnej sumy na súde (§ 392 ods. 2 Obchodného zákonníka) v trvaní troch rokov (§ 101 Občianskeho zákonníka), ktorá márne uplynula dňa 20.02.2012; nakoľko posledný deň premlčacej doby pripadol na nedeľu 19.02.2012 presunul sa na najbližší pracovný deň pondelok 20.02.2012, ktorého uplynutím premlčacia doba skončila (§ 122 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1 ods. 2 druhá veta Obchodného zákonníka). O trovách konania vo vzťahu navrhovateľ a odporkyňa rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Vo veci bola plne úspešná odporkyňa, ktorá však návrh na rozhodnutie o trovách konania neurobila, žiadne trovy konania jej nevyplývajú ani zo spisu, preto jej súd náhradu trov konania voči navrhovateľovi nepriznal. O trovách konania vo vzťahu navrhovateľ a vedľajší účastník na strane odporkyne rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 93 ods. 4 prvá veta O.s.p., podľa ktorého v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Nakoľko vo veci bola odporkyňa v plnom rozsahu úspešná vzniklo právo na náhradu trov konania aj vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne, ktorý bol v konaní zastúpený právnym zástupcom z radov advokátov a uplatnil náhradu trov konania za poskytnuté právne služby. Zo žiadneho ustanovenia právneho poriadku nevyplýva obmedzenie vedľajšieho účastníka dať sa v konaní zastúpiť právnym zástupcom z radov advokátov. Pri rozhodovaní o jeho trovách konania posudzuje súd len účelnosť ich vynaloženia. Vzhľadom na to, že procesné úkony vedľajšieho účastníka na strane odporkyne viedli v konečnom dôsledku k zamietnutiu návrhu, jeho náklady vynaložené na právnu pomoc považoval súd za vynaložené účelne. V prejednávanej veci mu preto vzniklo právo na náhradu trov konania voči vo veci plne neúspešnému navrhovateľovi, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia za dva úkony právnych služieb - 1. prevzatie a príprava zastúpenia v sume 61,41 eur spolu s režijným paušálom v sume 7,63 eur a 2. vyjadrenie k návrhu v sume 61,41 eur spolu s režijným paušálom v sume 7,63 eur, spolu trovy konania vedľajšieho účastníka v sume 138,08 eur, ktoré je navrhovateľ v zmysle § 149 ods. 1 O.s.p. povinný zaplatiť právnenému zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane odporkyne.

Proti tomuto rozsudku, jeho výrokovej časti o náhrade trov vedľajšieho účastníka, podal včas odvolanie navrhovateľ prostredníctvom svojho zástupcu. Žiadal rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zmeniť a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať. Súčasne žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania vo výške 19,12 eur. Považoval uznesenie okresného súdu v napadnutej časti za nesprávne z hľadiska právneho posúdenia. Vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Podľa údajov registrácie Ministerstvom vnútra SR samotné združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. majú pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. tieto právne závery ustálil aj Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Co/26/2012, ako aj v rozhodnutí sp. zn. 3Cob/259/2011, ktorý v obdobných prípadoch nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia. Ako vyplýva z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z., cieľom novelizácie Občianskeho súdneho poriadku bolo posilniť ochranu spotrebiteľa v sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv a umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby najmä združenia na ochranu spotrebiteľov. Navrhovateľ má za to, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc, a ktoré budú v danej oblasti aj materiálne aj personálne vybavené a odborne kompetentné. Navrhovateľ má z vlastných skúseností vedomosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania, združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Navyše vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu. Rovnaký právny názor vyjadril aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp. zn. 6Co/141/2012. Navrhovateľ si dovoľuje poukázať na to, že uvedenú činnosť by malo byť schopné účelne zabezpečiť aj samotné združenie. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania navodzujem dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Obdobný právny názor vyslovil aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 17Co/91/2012. V zmysle vyššie uvedeného navrhovateľ zastáva názor, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p.

Vedľajší účastník využil svoje právo vyjadriť sa k odvolaniu a vo svojom písomnom stanovisku, ktoré podal prostredníctvom svojho zástupcu žiadal uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdiť. Považuje za úplne absurdné, že navrhovateľ vedľajšiemu účastníkovi vyčíta hromadný vstup do konania, keď je to práve navrhovateľ, čo si hromadne uplatňuje proti spotrebiteľom neprijateľné zmluvné podmienky z premlčaných nárokov. Vedľajší účastník vstupuje do konaní iba voči vytypovaným dodávateľom a na vybraných súdov a len vo veciach, ktoré je schopné fyzicky zvládnuť preto tvrdenie navrhovateľa, čím viac premlčaných žalôb proti spotrebiteľom podá, tým skôr získa navrhovateľ ochranu pred zaplatením nákladov, ktoré tým vzniknú iným subjektom. Poukazuje aj na nález Ústavného súdu Českej republiky II. ÚS2257/08 zo 07.07.2009, ktorý zastal obdobný názor, že každý, v danom konkrétnom prípade aj štát má právo na náhradu trov právneho zastúpenia. Vzhľadom k ústavnému rozmeru právo na právnu pomoc nie je možné prostredníctvom termínu (účelný) vymedzovať kategóriu subjektov, ktoré by mali z hľadiska právneho zastúpenia odlišné postavenie a tak im de facto (nepriznaním nákladov) právo upierať a z hľadiska ostatných subjektov diskriminovať. štát má pritom vzhľadom na svoje postavenie, napojenie na štátny rozpočet, personálne vybavenie, dostatočný počet odborných štátnych zamestnancov, nepomerne iné postavenie ako občianske združenie. Nesúhlasí s argumentom navrhovateľa, že vedľajší účastník musí mať zo svojej podstaty odborný aparát na poskytnutie právnej pomoci spotrebiteľom, tento názor je nesprávny, neústavný a neudržateľný. Absurdným dôsledkom takéhoto názoru je, že vytvoriť združenie a byť jeho členom nemôžu byť len osoby s neprávnickým vzdelaním. Tento absurdný záver popiera ústavou zaručené právo každého (teda aj osôb bez odborných právnych znalostí) slobodne sa združovať s inými osobami (bez odborných právnych znalostí) do občianskeho združenia takéhoto charakteru. Vyžadovať, aby členom tohto združenia bola aj osoba s odbornými právnymi znalosťami je neústavným a ničím neodôvodneným zásahom do práva každého slobodne sa združovať. Súčasne žiadal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 48,29 eur.

Krajský súd preskúmal vec v intenciách ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je v napadnutej časti vecne správny, a preto je potrebné ho podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdiť. O odvolaní navrhovateľa rozhodol bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Rozsudok okresného súdu je odôvodnený v súlade s kritériami v ust. § 157 ods. 2 O.s.p., je správne, úplné a presvedčivé, preto podľa § 219 ods. 2 O.s.p. sa odvolací súd s odôvodnením rozsudku okresného súdu plne stotožňuje.

Zároveň však považuje za potrebné k dôvodom odvolania navrhovateľa uviesť nasledovné.

Navrhovateľ v odvolaní namietal, že uplatnená náhrada trov konania vedľajšieho účastníka predstavujú neúčelné náklady za právne služby, a to tak z hľadiska jednotlivých úkonov právnej služby, tak z personálneho aspektu, keďže členovia vedľajšieho účastníka majú právnické vzdelania a samotné združenie má byť spôsobilé na poskytnutie kvalifikovanej pomoci spotrebiteľovi. Uvedené námietky navrhovateľa nemožno akceptovať.

Vychádzajúc z Článku 37 odseku 2 ústavného zákona 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd, každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy, a to od začiatku konania, ako aj z čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, resp. § 25 O.s.p., aj za situácie, že účastník (aj vedľajší účastník vzhľadom na jeho identické procesné práva a povinnosti ako účastníka konania), má zaručené právnym poriadkom možnosť právnej pomoci.

Vedľajší účastník využil svoje právo na právne zastúpenie v tomto konaní, preto je potrebné posúdiť účelnosť poskytnutej právnej služby advokátom a výšku odmeny podľa vyhl. č. 655/2004 Z. z.

Okresný súd priznal správne ako náhradu trov konania vedľajšieho účastníka jeho náklady na právnu službu advokáta, a to podľa AT, ktoré správne vo svojom uznesení špecifikoval.

Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov nepovažoval odvolanie navrhovateľa za spôsobilé na iné než potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu.

Zároveň dodáva, že navrhovateľ sa síce v odvolaní dovoľáva aplikácie ust. § 150 O.s.p. - moderačného práva súdu, avšak neuviedol žiadne zákonné dôvody, umožňujúce v jeho prospech náhradu trov konania moderovať.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.

Vedľajšiemu účastníkovi bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu (§ 14 ods. 1 písm. b) AT), a to vo výške, ako ju žiadal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné .